

Ringsaker kommune
Pb 13
2381 BRUMUNDDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Mette Bjørnsen Saur, 62 55 12 27

Uttalelse til søknad om dispensasjon for massedeponi, gbnr 433/1 - Ringsaker kommune

Fylkesmannen viser til brev datert 06.09.2019 med anmodning om uttalelse til søknad om dispensasjon. Søknaden gjelder etablering av massedeponi på eiendommen gnr. 433, bnr. 1 på Brøttum i Ringsaker kommune.

Det er tidligere gitt tillatelse til nydyrking av arealet, samt tillatelse til lukking av to bekker som går gjennom området. Det var forutsatt at det i forbindelse med nydyrkingen skulle tas imot overskuddsmasser på arealet. Det har etter hvert blitt etablert ett betydelig massemttak og det er deponert masser bl.a fra E6-prosjektet. Kommunen vurderer det slik at massedeponiet har fått ett omfang som krever tillatelse etter plan- og bygningsloven. Området er vist som LNF-område i kommuneplanen. Massedeponering er i strid med planen og saken krever derfor dispensasjon fra denne, og behandles etter bestemmelsene i plan- og bygningslovens kap. 19.

Merknader

Overskuddsmasser fra samferdselsutbygging er som hovedregel å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven §§ 27 første ledd og 27a annet ledd. Ifølge forurensningsloven § 32 første ledd skal næringsavfall leveres til lovlig avfallsanlegg eller gjenvinnes.

Bruk av jord- og steinmasser som fyllmasse kan være gjenvinning dersom massen erstatter materialer som ellers ville blitt skaffet og brukt. Dette forutsetter at utfyllingstiltaket ville blitt gjennomført uavhengig av tilgangen på overskuddsmasser. Ut fra mottatte søknad, er Fylkesmannen av den oppfatning at omsøkt tiltak ikke kan betraktes som gjenvinning av masser, og tiltaket må behandles som et unntak fra forurensningsloven § 32. Søknader om unntak etter forurensningsloven § 32 annet ledd behandles av Miljødirektoratet, jfr. faktaark M-1243/2018; [Mellomlagring og sluttdisponering av jord- og steinmasser som ikke er forurenset](#).

Miljødirektoratet har imidlertid presisert sin praksis knyttet til disponering av overskuddsmasser av jord og stein som ikke er forurenset og som ikke innebærer gjenvinning, som [nyhetssak](#) på fm-nett, publisert 01.10.2019. Miljødirektoratet har startet arbeidet med å utarbeide forskrift til forurensningslovens § 32, og frem til forskriftsreguleringen trer i kraft ønsker ikke Miljødirektoratet å motta søknader om unntak fra § 32 første ledd til disponering av jord- og steinmasser som ikke er forurenset, så fremt:

- muligheter for gjenvinning av massene er vurdert;
- disponeringen er avklart etter plan- og bygningsloven, og;
- disponeringen skjer på land, og ikke som utfylling i sjø eller vassdrag

Det er nå søkt om dispensasjon for massedeponi for å få saken behandlet etter plan- og bygningsloven. I søknaden opplyses det om at området er på ca. 100 dekar, og at fyllingshøyden er mellom 0,5 – 8 meter. Det fremgår ikke av søknaden et anslag på hvor mange m² masse som skal deponeres.

Masser kan inneholde forurensning, både i form av tilført forurensning, syredannende masser og masser med naturlig høye bakgrunnsverdier, som kan utgjøre en forurensningsfare dersom de tilføres områder med lavere bakgrunnsverdier. Søknaden redegjør ikke for mottakskontroll av massene, og hvordan det skal sikres tilstrekkelig kunnskap om innhold i massene og opphavssted.

Det er tidligere gitt tillatelse til lukking av to bekker gjennom området, disse bekkene renner ut i Bergsengelva, som er gyteelv for Mjøsørreten. Avrenning fra området kan få negative innvirkninger på vassdraget. Søknaden redegjør ikke for eventuelle tiltak for å redusere risikoen for forurensning og avrenning av finstoff fra anlegget.

Deponiet vil medføre støy, både støy fra transport på vegnettet til og fra deponiet, men også støy fra selve driften. En hovedregel i *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2016)* er at kommunene så langt det er mulig ikke bør tillate etablering av ny støyende virksomhet som medfører at eksisterende bygninger blir utsatt for støynivåer som overskrider de anbefalte grenseverdiene i tabell 3 i retningslinjen. Kommunen har ikke lagt ved dokumentasjon på om det er gjort vurderinger av støyforhold i tilknytning til dispensasjonssøknaden.

Kapittel 19 i plan- og bygningslovens tilsier følgende om dispensasjon: «*Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. (..) Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.*»

Dispensasjonssøknaden redegjør i svært liten grad hvilke konsekvenser etablering av deponi kan få for helse og miljø. Fylkesmannen mener derfor at etablering deponiområdet må behandles gjennom en planprosess. Dette er en arealbruk som kan ha store visuelle virkninger, og som kan påvirke omgivelsene negativt gjennom støy og støv knyttet til transport inn og til selve deponeringen, samt at den deponerte masse kan medføre fare for forurensning og forringelse av naturverdier. Gjennom en planprosess vil kommunen sikre at relevante virkninger av tiltaket blir vurdert, og man sikrer medvirkning fra alle berørte parter.

Konklusjon

Med bakgrunn i vurderingen over **fraråder** Fylkesmannen at det gis dispensasjon for massedeponi. Det må igangsettes en planprosess som redegjør for konsekvensene ved etablering av massedeponiet.

Fylkesmannen bemerker at dersom kommunen velger å gi dispensasjon, kan det likevel være krav om utslipstillatelse etter forurensningslovens § 11. Det er tiltakshaver som er ansvarlig for å innhente tillatelse etter forurensningsloven i de tilfellene der dette er nødvendig.

En eventuell dispensasjon må begrunne nærmere hvorvidt lovens kriterier er oppfylt. Fylkesmannen viser her til § 19-2 fjerde ledd hvor det fremgår at statlige og regionale rammer og mål skal tillegges særlig vekt, og at det ikke bør gis dispensasjon når en direkte berørt statlig/regional instans har uttalt seg negativt til dispensasjonssøknaden.

Fylkesmannen ber om å få tilsendt kopi av vedtaket så snart det er fattet. Fylkesmannen har kompetanse til å påklage vedtaket i den utstrekning forholdet berører våre saksområder direkte, jf. plan- og bygningsloven § 1-9 tredje avsnitt.

Med hilsen

Øyvind Gotehus (e.f.)
avdelingsdirektør

Mette Bjørnsen Saur
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens vegvesen Region Øst Postboks 1010
Hedmark fylkeskommune Pb 4404
Bedriftssenteret

2605 LILLEHAMMER
2325 HAMAR